

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/2/2015
Identifikačné číslo spisu:	5014200400
Dátum vydania rozhodnutia:	03.02.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5014200400.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a z členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD., v právnej veci žalobcu: Ing. Z. Z., narodený XX. V. XXXX, bytom F., zastúpeného advokátom JUDr. Ľubošom Rackom, PhD., AK so sídlom v Liptovskom Mikuláši, Vranovská 517/9, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29.augusta 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného Číslo: 18626-2/2014 - BA zo dňa 5. marca 2014, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/37/2014-53 zo dňa 4. novembra 2014,

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/37/2014-53 zo dňa 4. novembra 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) zamietol žalobu žalobcu na preskúmanie rozhodnutia žalovaného Číslo: 18626-2/2014 zo dňa 5. marca 2013, ktorým žalovaný ako odvolací orgán zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky Liptovský Mikuláš, číslo: 8831/2013-LM-DvN zo dňa 19. decembra 2013. Prvostupňový správny orgán podľa § 236 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) rozhodol tak, že účastník konania Ing. Z. Z. je povinný do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia vrátiť dávku v nezamestnanosti za obdobie od 1. januára 2011 do 30. júna 2011 v celkovej výške 6 645,70 Eur.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku ďalej uviedol, že rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Liptovský Mikuláš číslo: 4872-2/2011-LM z 22. februára 2011 bola žalobcovi priznaná dávka v nezamestnanosti od 1. januára 2011 na obdobie 6 mesiacov. Z potvrdenia výpočtu dávky v nezamestnanosti bolo zistené, že žalobcovi bola vyplácaná dávka v nezamestnanosti za mesiace január - jún 2011. Ďalej z doplnenia spisového materiálu súd zistil, že rozhodnutím číslo: XXX XXX XXXX zo

17. júna 2013 bol žalobcovi priznaný starobný dôchodok od 14. decembra 2010. Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne ústredie z 13. augusta 2014 mu boli vyplatené splatné sumy na starobnom dôchodku za obdobie od 14. decembra 2010 do 13. augusta 2013 v celkovej výške 12 330,03 Eur dňa 2. júla 2013.

Krajský súd po citácii relevantných právnych predpisov 19 ods. 3 písm. b), § 105 ods. 2, § 112 ods. 9 a § 236 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. konštatoval, že napadnuté rozhodnutie žalovaného sa opiera o relevantné právne normy zakotvujúce povinnosť vrátiť vyplatenú dávku v nezamestnanosti, ak nastanú skutočnosti stanovené zákonom, podmieňujúce toto vrátenie. § 105 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom ku dňu vydania napadnutého rozhodnutia uvádza, že nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká vždy dňom priznania starobného dôchodku. Ak teda účastníkovi správneho konania, ktorému bola priznaná dávka v nezamestnanosti, bol priznaný starobný dôchodok, dňom jeho priznania nárok na túto dávku (na ktorú mu nárok v čase vydania napadnutého rozhodnutia o jej priznaní vznikol) zaniká.

Podľa názoru krajského súdu zákon priamo počíta so situáciou, keď nárok najskôr vznikne a následne na základe určitých právnych skutočností zanikne, pretože zakotvuje princíp zániku nároku. Ak totiž nárok zanikne, logicky musel predtým vzniknúť a preto nemožno z toho, že v čase vzniku nároku žalobca splnil všetky zákonom stanovené podmienky pre jeho vznik, odvodzovať, že nárok následne nemohol zaniknúť. Na uvedenom nič nemení ani tá skutočnosť, že starobný dôchodok bol žalobcovi priznaný až po ukončení obdobia, v ktorom mu bola dávka v nezamestnanosti vyplácaná, keďže zákon túto konkrétnu situáciu z vylúčenia súbehu dávky v nezamestnanosti a starobného dôchodku nevyníma. Inak povedané, ak po právoplatnosti rozhodnutia o priznaní dávky v nezamestnanosti nastane právna skutočnosť priznania starobného dôchodku za obdobie vyplácania dávky v nezamestnanosti, odo dňa priznania starobného dôchodku nárok na vyplácanie dávky v nezamestnanosti zaniká, a to v zmysle § 105 ods. 2 cit. zákona.

Čo sa týka konkrétnych žalobných bodov, k týmto sa súd vyjadruje nasledovne: Čo sa týka námietky, že v druhostupňovom správnom rozhodnutí nie sú uvedené ustanovenia zákona, podľa ktorých správny orgán rozhodoval, táto je nedôvodná. Vo výroku napadnutého rozhodnutia je uvedené ustanovenie § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z., pričom samotný zákon č. 461/2003 Z.z. jeho číslom a rokom vydania je uvedený v záhlaví napadnutého rozhodnutia. Samotný § 218 ods. 2 tohto zákona zakotvuje rozhodovanie druhostupňového správneho orgánu v odvolacom konaní, keďže v danom prípade išlo o rozhodnutie o odvolaní.

Čo sa týka námietky, že v čase vydania rozhodnutia o dávke v nezamestnanosti žalobca nemal priznaný starobný dôchodok, teda sa naň nevzťahuje § 19 ods. 3 písm. b) cit. zákona, táto je nedôvodná. Toto ustanovenie explicitne nestanovuje, že starobný dôchodok musí byť priznaný len pred vydaním rozhodnutia o dávke v nezamestnanosti. Ak bolo rozhodnutie o starobnom dôchodku vydané aj neskôr, ale bola splnená podmienka časového prelínania obdobia poberania dávky v nezamestnanosti a dávky starobného dôchodku, t. j. ak sa priznané obdobia jednotlivých dávok prelínajú, súbeh týchto poistení je vylúčený.

Ďalšou námietkou je, že neboli splnené podmienky § 236 ods. 1 písm. b) cit. zákona na vrátenie tejto dávky, keďže žalobca v období, počas ktorého dávku v nezamestnanosti prijímal, nemal žiadnu vedomosť, že by mu vyplácaná dávka v nezamestnanosti nepatrila. K tomu súd uvádza, že skutočne podmienkou vrátenia dávky v zmysle § 236 ods. 1 písm. b) zákona je, že príjemca vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplatila neprávom, a to odo dňa, od ktorého mu nepatrila. § 236 ods. 1 písm. b) zákona stanovuje iný časový moment, čo sa týka rozsahu vrátenia dávky (deň, od ktorého príjemcovi dávka nepatrila) a iný kedy má príjemca dávku vrátiť (keď vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplatila neprávom). Skôr ako príjemca nadobudne túto subjektívnu vedomosť, nie je povinný dávku vrátiť, hoci by i bola vyplatená neprávom. Prvý moment stanovuje vrátenie dávky v nezamestnanosti v konkrétnom prípade za obdobie od 1. januára 2011 do 30. júna 2011., t. j. za celé obdobie, v ktorom bola dávka vyplácaná, pretože celé toto obdobie sa prelína s obdobím, za ktoré bol

žalobcovi priznaný starobný dôchodok (ten mu bol priznaný už od 14. decembra 2010). Druhý moment stanovuje deň, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že mu bol právoplatne priznaný starobný dôchodok, lebo už od 1. februára 2011 (odkedy podpísal poučenie v konaní o dávke v nezamestnanosti) vedel, že v prípade priznania starobného dôchodku mu dávka nepatrí. Tento moment je deň právoplatnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. XXXXXX/XXXX-X zo 17. júna 2013 o priznaní starobného dôchodku. Skôr teda žalobca nemohol mať subjektívnu vedomosť o tom, že nastal súbeh už vyplatenej dávky v nezamestnanosti za obdobie od 1. januára 2011 do 30. júna 2011 s priznaným starobným dôchodkom za to isté obdobie.

Čo sa týka námietky aplikácie § 105 ods. 2 a tvrdenia, že táto aplikácia je v rozpore so zisteným skutkovým stavom, k tomu súd uvádza: Medzi účastníkmi je nesporné a vyplýva to aj zo správneho spisu, že starobný dôchodok bol priznaný od 14. decembra 2010. Je zrejmé, že pred vydaním tohto rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku (pred 17. júnom 2013) Sociálna poisťovňa už vydala rozhodnutie o nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti, pre ktorú splnil zákonom stanovené podmienky od 1. januára 2011 (dňa 22. februára 2011). Je teda nepochybné, že žalobca splnil podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, avšak odo dňa priznania starobného dôchodku, t. j. od 14. decembra 2010 (hoci deň vydania tohto rozhodnutia je až 17. júna 2013) nárok na výplatu tejto dávky zanikol. Rozhodnutie o priznaní starobného dôchodku je tou právnou skutočnosťou, ktorá zmenila právnú situáciu tak, že skôr priznané právo na dávku v nezamestnanosti zaniklo z dôvodu vzniku tejto právnej skutočnosti. Povinnosť vrátiť dávku však vznikla až dňom nadobudnutia subjektívnej vedomosti žalobcu o tom, že dávka sa vyplatila neprávom, t. j. až dňom právoplatnosti rozhodnutia o priznaní starobného dôchodku. Je teda irelevantná námietka žalobcu, že v r. 2011 pri výplate dávky v nezamestnanosti neexistoval žiaden súbeh výplaty starobného dôchodku a dávky v nezamestnanosti, keďže tento súbeh vznikol spätne na celé obdobie vyplácania dávky v nezamestnanosti.

Na námietku, že priznaná a vyplatená dávka v nezamestnanosti splnila svoju funkciu a slúžila na zabezpečenie príjmu poistenca v dôsledku nezamestnanosti, súd uvádza, že sa nejedná o námietku, ktorá by spochybňovala zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Treba len súhlasiť s týmto tvrdením žalobcu, lebo v čase vyplatenia dávky v nezamestnanosti táto splnila svoju funkciu, a to pomôcť žalobcovi preklenúť obdobie nezamestnanosti, keď mu ešte nebol spätne priznaný starobný dôchodok. Následne však spätným priznaním starobného dôchodku za rovnaké obdobie jej poberanie stratilo význam, lebo za to isté obdobie mu bol spätne vyplatený starobný dôchodok. Je tu teda aj racionálny dôvod na vrátenie jednej z týchto dávok, pretože ak by žalobca nebol povinný jednu z týchto dávok vrátiť, za rovnaké časové obdobie by poberal dve dávky zo sociálneho systému, čo zákon explicitne vylučuje. Ak teda nastal taký moment, že za konkrétne (aj minulé) časové obdobie boli poberateľovi vyplácané dva druhy dávok, a to dávka v nezamestnanosti a starobný dôchodok, § 19 ods. 3 písm. b) cit. zákona potom vylučuje použitie poistenia v nezamestnanosti.

Krajský súd v Žiline poukazuje na rozsudok NS SR č. k. 9Sžso/31/2011 zo dňa 29. marca 2012, ktorý sa týkal súbehu dávky v nezamestnanosti s nemocenským. Nemocenské bolo vyplatené spätne za rovnaké časové obdobie, ako bola skôr vyplatená dávka v nezamestnanosti. Najvyšší súd konštatoval, že žalobca splnil podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, avšak odo dňa priznania nemocenského mu výplata tejto dávky nepatrila, pričom samotný nárok na dávku v nezamestnanosti mu nezanikol. Uvedené vyplýva z § 106 písm. a) cit. zákona. Najvyšší súd zároveň poukázal na splnenie podmienky vedomosti o povinnosti vrátiť neprávom vyplatenú dávku, o ktorej bol žalobca poučený v poučení, ktoré podpísal vlastnoručným podpisom. Uvedené rozhodnutie je možné aplikovať i na daný prípad s tým rozdielom, že v danom prípade žalobcovi nezanikol nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti, ale mu zanikol samotný nárok na dávku, pretože v zmysle § 105 ods. 2 cit. zákona, dňom priznania starobného dôchodku zaniká nielen nárok na výplatu dávky, ale samotný nárok na dávku.

Rozsudok krajského súdu napadol žalobca včas podaným odvolaním prostredníctvom svojho právneho zástupcu, v ktorom namietal jeho nesprávnosť v celom rozsahu. Odvolanie podal z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., pretože rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa jeho názoru krajský súd v rozsudku skúmal a vyhodnotil len právne skutočnosti spojené so

subjektívnym konaním na strane žalobcu. Nevyhodnotil skutkový a právny stav, povinnosti a súvislosti žalovaného ako strany v konaní o dávku starobného dôchodku. Nevyhodnotil samostatne konanie o priznaní starobného dôchodku, v ktorom konaní bola povinnosť žalobcu skúmať všetky okolnosti priznávania starobného dôchodku, vrátane spätného priznania dávky starobného dôchodku. Nesprávne krajský súd posudzoval vec iba z hľadiska ustanovení § 105 ods. 2, § 19 ods. 3 písm. b) a § 236 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z., pričom správne mala byť vec posúdená po právnej stránke podľa ustanovenia § 178 ods. 1, § 179, § 195, § 209 ods. 1, § 213 a § 221 cit. zákona. Tieto ustanovenia vymedzujú príslušnosť rozhodovať vo veciach patriacich do pôsobnosti pobočky sociálnej poisťovne a ústredia ako i právomoc, vykonateľnosť, nemennosť rozhodnutia orgánu verejnej správy, ako okolnosti zabezpečujúcej právnu istotu žiadateľa o dávku sociálneho poistenia a nespôsobujú chaos v právnom stave.

Uviedol, že krajský súd v rozsudku nepomenoval žiadnu relevantnú právnu normu a to ani z právneho predpisu o sociálnom poistení ani z právneho poriadku Slovenskej republiky, ktorá by sankčne vylučovala súbeh nároku na právny inštitút nezamestnanosti a právny inštitút starobného dôchodku. Žalobca ďalej uviedol, že namieta logický výklad uvádzaný krajským súdom, v zmysle ktorého skôr priznané právo na dávku v nezamestnanosti zaniklo žalobcovi z dôvodu vzniku novej právnej skutočnosti a tou je priznanie starobného dôchodku. Zákonodarca v ustanovení § 105 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z.z. ustanovil zánik nároku na dávku v nezamestnanosti do budúca a nie so spätnou platnosťou.

Taktiež žalobca namietal právny názor krajského súdu, podľa ktorého žalobca z „Poučenia“ vedel, že priznaním starobného dôchodku mu zanikne právo na už priznanú dávku v nezamestnanosti a napriek tomu o starobný dôchodok požiadal. Súčasne namietal právny názor krajského súdu, že dňom právoplatnosti priznania starobného dôchodku mal žalobca subjektívnu vedomosť o tom, že nastal súbeh s už vyplatenou dávkou v nezamestnanosti a v dôsledku tejto vedomosti bola dávka v nezamestnanosti vyplatená neprávom a tak ju mal vrátiť. Priznaním dávky v nezamestnanosti a jej vyplatením nebola spôsobená škoda žalovanému a to ani neskorším a spätným vyplatením starobného dôchodku žalobcovi.

Žalobca v podanom odvolaní uviedol, že je nepochybné, že podľa výroku uvedenom v rozhodnutí pobočky Sociálnej poisťovne v Liptovskom Mikuláši zo dňa 19. marca 2013, číslo: 8831/2013-LM-DvN sa malo konať o nedávkovom konaní. Vo výroku rozhodnutia pobočky je citovaný § 19 ods. 3 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. v platnom znení, ktorý ustanovuje zánik poistenia v nezamestnanosti. Zánik sociálneho poistenia zákonodarca zatrieduje do nedávkového konania. Z merita výroku ani z odôvodnenia citovaného rozhodnutia pobočky sa nejedná o spor zániku poistenia v nezamestnanosti v momente priznania dávky v nezamestnanosti. Žalobca namieta predmetné rozhodnutie ako nezákonné, keď o rozhodovaní o vrátení dávky v nezamestnanosti, ako dávkovej veci, sa rozhoduje podľa ustanovenia zákona, ktoré prináleží do nedávkového konania. Sociálna poisťovňa, ústredie citované rozhodnutie pobočky ako nezákonné v odvolacom konaní mala zrušiť. Následne už v preskúmanom konaní krajský súd mal zrušiť rozhodnutie žalovaného.

Ako ďalej uviedol, v rozpore so zákonom konalo aj ústredie Sociálnej poisťovne - ako odvolací orgán, keď v odvolacom rozhodnutí, rozhodlo o vrátení dávky v nezamestnanosti podľa § 236 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. O prípadnom vrátení dávky v nezamestnanosti, ako dávky sociálneho poistenia, je príslušná rozhodnúť pobočka sociálnej poisťovne v zmysle § 178 zákona č. 461/2003 Z.z.. Ústredie Sociálnej poisťovne v prvom stupni v zmysle § 179 cit. zákona rozhoduje o dôchodkových dávkach.

Žalobca následne uviedol, že žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal, či žalobca konal subjektívne, teda že konal vedome a vedel, že priznaním starobného dôchodku mu zanikne dávka v nezamestnanosti. Žalovaný za týmto účelom nezabezpečil žiadny dôkaz a to napríklad výsluchom žalobcu alebo jeho písomným stanoviskom. Žalovaný je takisto povinný postupovať tak, aby presne a úplne zistil skutočný stav veci a na ten účel je povinný obstaráť si podklady pre rozhodnutie. Taktiež rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci.

Podľa jeho názoru v konaní došlo k procesnému pochybeniu o priznaní dôchodkovej dávky (priznanie starobného dôchodku) v tom, že žalovaný mal zo svojej úradnej moci zistiť skutočný stav veci.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny. Podľa jeho názoru krajský súd vyhodnotil skutkový a právny stav ako aj povinnosti žalovaného ako strany v konaní o priznaní starobného dôchodku riadne a vo svojom rozhodnutí sa podrobne zaoberal konaním a postupom žalovaného nielen v konaní o nároku na starobný dôchodok ale aj v konaní o priznaní nároku na dávku v nezamestnanosti.

K námietke žalobcu o nezákonnosti procesnej stránky rozhodovania žalovaného, kde podľa jeho názoru tak Sociálna poisťovňa, pobočka Liptovský Mikuláš, ako aj Sociálna poisťovňa, ústredie, mali rozhodovať v rozpore s ustanoveniami o vecnej príslušnosti zákona o sociálnom poistení (§ 178 a § 179) žalovaný si nie je vedomý porušenia ani jedného z uvedených ustanovení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 211 a nasl. O.s.p.) a dospel jednomyseľne k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 3. februára 2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1 O.s.p., v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 246c veta prvá O.s.p., pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 247 ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250h ods. 1 O.s.p. až do rozhodnutia súdu môže žalobca rozsah napadnutia správneho rozhodnutia obmedziť, rozšíriť ho môže len v rozsahu podľa § 250b.

Súd v správnom súdnictve preskúmava rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný (§ 212 ods. 1 O.s.p.).

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Úlohou odvolacieho súdu bolo v intenciách dôvodov podaných v odvolaní posúdiť rozsudok prvostupňového súdu a zákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu o povinnosti žalobcu vrátiť neprávom vyplatenú dávku v nezamestnanosti podľa § 236 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z.

V danej veci mal odvolací súd z administratívneho spisu za preukázané, že žalobca podal žiadosť o dávku v nezamestnanosti na Sociálnu poisťovňu, pobočka Liptovský Mikuláš dňa 1. januára 2011. Súčasťou tejto žiadosti je Poučenie žiadateľa o dávku v nezamestnanosti zo dňa 1. januára 2011, podpísané žalobcom. Podľa bodu 10 cit. poučenia, nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká uplynutím podporného obdobia v nezamestnanosti, dňom vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie, dňom priznania starobného dôchodku, dňom priznania predčasného starobného dôchodku alebo dňom priznania invalidného dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %. Podľa bodu 17 cit. poučenia príjemca dávky v nezamestnanosti je povinný vrátiť dávku v

nezamestnanosti alebo jej časť odo dňa, od ktorého mu nepatrila alebo nepatrila v poskytovanej sume, ak nesplnil povinnosť uloženú týmto zákonom alebo prijímal dávku v nezamestnanosti alebo jej časť, hoci vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vypláta neprávom alebo vo vyššej sume ako patrila alebo vedome inak spôsobil, že dávka v nezamestnanosti alebo jej časť sa vypláta neprávom alebo vo vyššej sume ako patrila. Podpísaním predmetného tlačiva žalobca osvedčil, že uvedenému poučeniu porozumel.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne pobočka Liptovský Mikuláš č. k. 4872-2/2011-LM DvN z 22. februára 2011 bola žalobcovi priznaná dávka v nezamestnanosti od 1. januára 2011 na obdobie 6 mesiacov. Z potvrdenia výpočtu dávky v nezamestnanosti bolo zistené, že žalobcovi bola vyplácaná dávka v nezamestnanosti za mesiace január - jún 2011. Ďalej z doplnenia spisového materiálu súd zistil, že rozhodnutím č. k. XXX XXX XXXX zo 17. júna 2013 bol žalobcovi priznaný starobný dôchodok od 14. decembra 2010. Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne ústredie z 13. augusta 2014 mu boli vyplatené splatné sumy na starobnom dôchodku za obdobie od 14. decembra 2010 do 13. augusta 2013 v celkovej výške 12 330,03 Eur dňa 2. júla 2013.

Podľa § 19 ods. 3 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. v znení účinnom ku dňu 5. marca 2014, poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a fyzickú osobu, ktorá má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek.

Podľa § 105 ods. 2 cit. zákona, nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká vždy dňom vyradenia poistenca z evidencie uchádzačov o zamestnanie a dňom priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

Podľa § 109 ods. 1 cit. zákona, nárok na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 109 ods. 2 cit. zákona, nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

Podľa § 112 ods. 4 cit. zákona, výplata dávky v nezamestnanosti sa zastaví, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti.

Podľa § 112 ods. 6 cit. zákona, výplata dávky v nezamestnanosti sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka v nezamestnanosti už vypláta.

Podľa § 112 ods. 9 cit. zákona, ak zanikol nárok na dávku alebo nárok na jej výplatu pre priznanie inej dávky alebo ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku, zúčtujú sa sumy inej dávky patriacej odo dňa jej priznania so sumami doterajšej dávky vyplatenými za ten istý čas.

Podľa § 236 ods. 1 písm. b) cit. zákona, príjemca dávky je povinný vrátiť dávku alebo jej časť odo dňa od ktorého mu nepatrila alebo nepatrila v poskytovanej sume, ak prijímal dávku alebo jej časť, hoci vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vypláta neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila.

Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že vzhľadom na priznanie starobného dôchodku späťne od 14. decembra 2010, sa na žalobcu od uvedeného dátumu nevzťahovalo poistenie v nezamestnanosti a nárok na dávku v nezamestnanosti mu teda od 1. januára 2011 nemal vzniknúť. Existencia poistenia v nezamestnanosti žalobcu bola neopodstatnená od 14. decembra 2010 a to vzhľadom na neskoršie uplatnený nárok na starobný dôchodok a jeho späťne priznanie. Znenie ustanovenia § 19 ods. 3 písm. b)

zákona č. 461/2003 Z.z. jednoznačne uvádza, že poistenie v nezamestnanosti sa nevťahuje na fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, t. j. vylúčenie súčasnej existencie poistenia v nezamestnanosti s obdobím poberania starobného dôchodku nie je sporné. Na základe preukázania skutkových a právnych súvislostí týkajúcich sa zreteľne právne vymedzeného vylúčenia súbežného nároku na dávku v nezamestnanosti a nároku na starobný dôchodok v prípade žalobcu Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že žalobcovi vznikla povinnosť vrátiť neprávom vyplatenú dávku v nezamestnanosti podľa § 236 ods. 1 písm. b) zákona č. 461/2003 Z.z. Žalobca musel vedieť, že v prípade objektívnej skutočnosti, ktorou bolo priznanie starobného dôchodku jeho osobe sa bude dávka v nezamestnanosti, ktorá mu bola vyplatená za obdobie poberania starobného dôchodku, považovať za dávku vyplatenú neprávom.

Krajský súd v Žiline správne a výstižne v napadnutom rozhodnutí poukázal na dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, tieto odvolací súd považuje za dostatočné, logické a v súlade so zákonom. Odvolací súd na ne odkazuje.

Odvolacie dôvody žalobcu neboli tak schopné spochybníť vecnú správnosť rozsudku krajského súdu.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nezistil chyby v preskúmaných rozhodnutiach, ani v napadnutom rozsudku krajského súdu, tento ako vecne správny potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi s poukazom na § 250k ods. 1 O.s.p. nepriznal, keďže v odvolacom konaní nemal úspech. Žalovaný nemá zo zákona nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.